

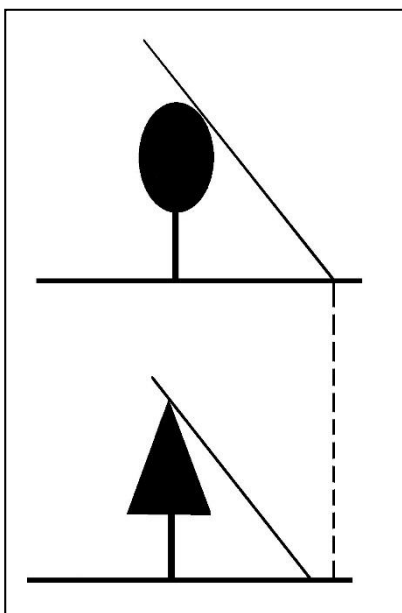
TISKOVÁ ZPRÁVA

Určení hranice světla a stínu hraje při obnově lesa stěžejní roli

Strnady – 11. května 2015 – Světlo je jedním z důležitých faktorů, které sehrávají svoji roli při obnově lesa. Sluneční záření představuje rozhodující energetický zdroj pro většinu procesů v atmosféře a na zemském povrchu, je základním předpokladem koloběhu a transformace energie. Lesní hospodář při obnově lesního porostu výrazně ovlivňuje pronikání přímého slunečního záření do lesa a tím i mikroklima obnovovaného porostu v jeho okolí.

Jakým způsobem mohou lesní hospodáři stanovovat délku stínu stromů a průnik přímého slunečního záření do obnovovaného lesa různého tvaru a velikosti? Na to mohou odpovědět vědečtí pracovníci Výzkumného ústavu lesního hospodářství a myslivosti, v. v. i., Výzkumné stanice Opočno, kteří se pěstováním lesa zabývají. **Zvláště důležité to je při zakládání maloplošných obnovních prvků, u nichž se počítá s trvalým zastíněním (tj. části porostu, na níž se uskutečňuje obnova, většinou v rozmezí velikosti 0,03 – 0,1 ha).**

„Zvýšení poznatků o ekologických podmínkách v rámci obnovních prvků přispívá k lepšímu využívání mikroklimatických podmínek a tím k příznivějšímu odrůstání jednotlivých dřevin. Přesnější znalosti o délce stínu, doby trvání přímého slunečního záření a jeho průniku do obnovně rozpracovaných porostů umožní lepší plánování postupu obnovy a vnášení dřevin podle jejich ekologických požadavků,“ upozorňuje Jiří Souček z opočenské výzkumné stanice. Faktor světla patří mezi nejnáze ovlivnitelné faktory. **Vhodnou úpravou porostní hustoty, druhové skladby a pěstebních postupů je možné vytvářet značně proměnlivé podmínky pro růst stromů.**

Rozdíly v délce stínu u stromů s různým tvarem koruny

Problematika výskytu přímého slunečního záření, doby jeho trvání a míra zastínění okolními stromy je v posledních letech často diskutovaná v souvislosti s využíváním jemnějších (nepasečných) způsobů hospodaření. **Určení průběhu stínu má význam při volbě rozměrů a uspořádání obnovních prvků, ponechávání výstavků a clonících stromů na nich i pro pronikání přímého slunečního záření do nitra porostu.** Lesním hospodářům ale chybí jednoduché návody pro stanovení výskytu a doby trvání slunečního záření v lesích. Informace o průběhu stínění a pronikání světla na obnovní prvky a jejich okolí mohou být využívány i pro určení dalších charakteristik.

Proto letos VÚLHM vydá novou **metodickou příručku** s podrobnými postupy, návody a výpočty, v níž vlastníci lesa a lesní hospodáři najdou potřebné informace ke stanovení délky a průběhu stínu v maloplošných obnovních prvcích.

Výzkumný ústav lesního hospodářství a myslivosti, v.v.i.

Příručka bude obsahovat výsledky kalkulací délek stínu stromů, podzáření porostních okrajů a průběh přímého slunečního záření v maloplošných obnovních prvcích proměnlivého tvaru a velikosti, vše počítané pro podmínky České republiky.

Délka a průběh stínu závisí na termínu sledování, stanovištních a porostních podmínkách. Vyjádření délky stínu a podzáření porostních okrajů v relativních hodnotách výšky stromu umožňuje snadný přepočet hodnot pro konkrétní stanovištní a porostní poměry. Délka a průběh stínu jsou počítány pro termín letní rovnodennosti, kdy je Slunce na obloze nejvýše, v ostatních termínech budou vypočítané hodnoty shodné nebo delší.

Při celkové výměře lesů a obnovních postupech znamená každé procento snížení obnovních ztrát ekonomické přínosy v řádech milionů korun ročně.

Výstavek: strom záměrně ponechaný na obnovované ploše pro semennou obnovu porostu nebo pro produkci jakostních sortimentů, popř. z jiných důvodů (např. estetických, ochrany živočichů aj.)

Kontakt:

Ing. Jiří Souček, Ph.D.

Výzkumný ústav lesního hospodářství a myslivosti, v. v. i.

Výzkumná stanice Opočno

Na Olivě 550, 517 73 Opočno

e-mail: soucek@vulhmop.cz